

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre
 egész évre . . . . . 40 ft — kr.
 Félévre . . . . . 20 — —
 Negyedévre . . . . . 10 — —
 Egy hónapra . . . . . 5 — —
 Egyes száma 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden körülmény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bármintve küldendő.

Előfizetési helyben:
 Főter 1828. sz. Lajos könyveskereskedésében és a kiadóhivataltól (Főter 1828. sz. alatt).

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVÉN

Hírlételek díja:
 Négy hasábolj postán 5 kr. Nagyból
 (azaz a távolléti hírlételek alka-
 szorított ártároljára vonatkozóan) fel-
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hírlételek vagy reklámok magában foglaló
 utjának ára 50 kr.

Árnyképi közlemények minden postán
 50 kr. alatt.

Hírlételek fölvetésének a szerkesztő-
 ben és kiadóhivataltól. Főter 1828. sz.
 alatt.

Kéziratok nem adunk vissza.

Válság.

Budapest, nov. 26.

(M—g) Wekerle miniszterelnök ma 9 órakor Bécsből visszautazik Budapestre. A válság megoldását azonban, úgy látszik, nem hozza magával, bár az a körülmény, hogy d. u. 2 órakor a miniszterelnök még kihallgatásra ment ő felségehez s d. u. 4 órakor már elutazott Bécsből, mindenesetre azt jelenti, hogy történetek bizonyos megállapodások és hogy ennél fogva a válság valamely új stádiumba jutott.

Micsoda ez az új stádium, azt még nem tudja senki; a legvalószínűbb azonban, hogy a Wekerle-kabinet a budget tárgyalásig moratóriumot kapott, azaz a kikötéssel, hogy mihelyt a költségvetési törvény elkészült, jelentse be a lemondását.

Más megoldást nem tartanak lehetőségek még a szabadelvű pártban sem, a mely természetesen le van hangolva. Különösen nagy volt a zavar tegnap este, midőn egy pártönkivüli képviselő indítványozni akarta a parlament tanácskozásainak, a krízis eldőléséig való elnapolását. Ennek a zavarnak a Wekerle távirata vetett véget, melyet ma reggel a miniszterelnökséghez, intézett, úgy, hogy az Bánffy Dezső báró képviselőházi elnökkel s Hieronymi és Szilágyi miniszterekkel nyomban közöltessék. E távirat utasítása szerint a budget-tárgyalás fennakadás nélkül folytatandó.

Ez mindenesetre jelent annyit, hogy a Wekerle-kabinet lemondásának elfogadása ha megtörtént is már, nem fog a legközelebbi napokban publikáltatni. Erre mutat az is, hogy a helyzetről való jelentéstélt végett még egyetlen parlamenti férfi sem kapott a korona részéről meghívást. Bánffy Bezső báró készen állott ugyan rá, hogy ma Bécsbe utazik; de megérkezvén Wekerle második távirata, a melylyel tudatja, hogy ma este visszautazik Budapestre, ez az út is elmarad. Bánffy különben a jövőre kabinet

legvalószínűbb miniszterelnök-jelöltje. A koronánál Kossuth temetése óta erősen kegyben áll, az egyházi politikai reformban, a párt-szolidaritás mértékén túl, nincs különösebben angazsálva, s a főrendiházzal szemben való viszonyát személyes antipatiák nem éleltik ki. — Számba jöhetne még mint miniszterelnök-kandidátus Széll Kálmán, a kit a felség minden válság alkalmakor meg szokott kérdezni, de Széll Kálmán nem akar egybb lenni önzetlen tanácsadónál, különösen most, mikor a jövőre kabinéti sorsa is annyira bizonytalan. Szőgyény-Marich László, vagy Kállay Béni miniszterelnöksége, egyelőre legalább, a leggyöngébb kombinációk közé tartozik; Khuen-Héderváry gróf pedig, ha vállalkoznék is már egyszer meghívást kabinetalakítási kísérlete megismétlésére, a szabadelvű párt részéről újra ugyanazzal a merev visszautasítással találkozna.

A szabadelvű-párton tehát ma a legszkeptikusabbnak tartanak egy Bánffy-kabinetet, a melyben talán Wekerle is mint ressort-miniszter helyet foglalhatna, Szilágyi és Hieronymi azonban semmi esetre sem. Mert azt már most is bizonyosképpen veszik, hogy Wekerle az egyházi politikai javaslatok szentesítésében nem hozza magával. Vannak, a kik ettől határozottabb értesüléssel látatlanul bírnak. E szerint az, hogy a szentesítés megtörténik, kétségtelen; sőt a felség talán arra is felhatalmazást adott Wekerlének, hogy a törvényjavaslatokhoz való hozzájárulását a parlamentben publikálhassa, de csak aztán, ha a még hátralevő javaslatok a főrendiházban tárgyalattak és a mikor a budget-tárgyalás rendén eljutottunk az appropriációhoz, hogy pedig a kormány ép azért sürgette meg a szentesítést, mert arra a főrendiházi tárgyalás szempontjából van szüksége, ha a felség ezt mégis elhagyja, ez nyilvánvaló utasítása a kormánynak arra, hogy siessen a budgetet tárgyalatni s aztán tárczát ő felsége rendelkezésére bocsátani. Egyértelmű ez

továbbá a legközvetlenebbül érdekeit két szakminiszter: Szilágyi és Hieronymi végléges eljétségével.

A szabadelvű-párt, vagy 20 embert kivéve, bele is nyugodnék Szilágyi elejtésébe. Csakhogy ez az 20 ember most sokat jelent, mert nélkülök nincs többség. A szabadelvű-párton tehát most azon tanakodnak, hogyan lehet többséget teremteni Szilágyi nélkül, sőt ellenére is. Két mód kínálkozik erre. Az egyik a fuzió. A nemzeti pártban volna is erre hajlandóság, csak hogy nem feltételek nélkül. E feltételek elfogadása pedig az így alakulandó többséget aligha tenné fellelé kormánypéssé. Marad tehát a másik mód: a parlament feloszlata. Alakítsa meg Bánffy, vagy akárki más az új kabinetet, s ha nem kap többséget, küldje haza az országgyűlést és írjon ki új választásokat. A mai izgalmas időben ez is nagy rizikóval jár ugyan; de hát valamennyire mégis csak bizni lehet a főispánok ősi erényeiben.

Ily kockázatok előtt állván, támadt a szabadelvű-pártnak még egy áramlat, mely azt hiszi: a kormányt is, a pártot is meglehet még menteni egy kis engedékenységgel. Ennek a képviselői arra kapacitálgatják Szilágyit, hogy ha a főrendiházban a felekezeti különbség s a zsidó vallásnak az áttérés tekintetében való reciprocitása nem volna keresztülvihető, hát nyugodjék bele és ne erőszakolja tovább a dolgot. Azt vélik, hogy így a kérdés simábban volna lebonyolítható. Csakhogy Szilágyiban, — legalább még eddig, nincs erre semmi hajlandóság.

Bécs, nov. 26.

Wekerle kihallgatása a királynál fél 2-től fél 3-ig tartott. A király a döntést egy nap múlva helyezte kilátásba. E czélból Wekerle vagy még e hét végén, vagy a jövő hét elején visszatér Bécsbe.

Valószínűnek tartják, hogy a király döntése Wekerlére nézve kedvező lesz. Délután 4 órakor Wekerle már elutazott

Budapestre. Általában azonban csak azt mondhatjuk, hogy a válság csak elnapoltatott.

Országgyűlés.

A képviselőház a kereskedelmi költségvetési tárgyalta a tegnapi ülésen, napirend előtt és napirend után azonban személyes kérdések vettek igénybe a Haz. türelmét.

Soha ily lanyhán, minden érdeklődés nélkül nem folyt még költségvetési tárgyalás. Az a pár képviselő is, a ki nem a folyosón, hanem az ülőteremben tartózkodott, alig figyelt az egyes szónokok közgazdasági fejtegetésére hanem ketten-hárman összeállva vitáztak a helyzetet. Különösen hosszasan beszélgettek egymással Apponyi Albert gróf és Falk Miksa.

Tegnap került bemutatásra Csáky Albin gróf mandátuma is. Az előző erre vonatkozó előterjesztését többen megélezték.

Mielőtt Neményi Ambrus elmondotta volna általánosságban mozgó előadói beszédét, Nagy Sándor szótalt fel, hogy megczófolja Polónyi Gezának a szombati ülésen reá vonatkozólag felhozott adatait Czfófolat helyett azonban a gorombáskodás terére lépett és meg saját partja sem látta szívesen, a mint adatok helyett füt-füt összehordva egyenesen Polónyi ellen intézte felszólalását. Az ülés végén aztan Polónyi Geza meg is mondta a maga véleményét az egész baloldali helye-lése között, sorra leczófolva Nagy Sándor ur vádjait.

Magának a kereskedelmi költségvetésnek tárgyalásáról nem sok örvendeteset lehet je-lenteni.

Endrey Gyula az önálló vamtérel alapján tartadta a budgetet, pártjának zajos helyeslése között mutatván ki a közös vámtérel hátrányait, továbbá azt, hogy a közgazdaság azon terén, a hol szabad mozgásunk van, kiváló sikereket volnánk képesek felmutatni. Palda rá a M. Á. V. intézménye. Ezután a magyar folyam- és tenger hajozásról szóló törvényjavaslat ellen tette meg érvelését, majd felhozta a déli vasutak allamosításának s az a földi transversális műutnak kérdését, több apró tételre terjeszkedett azzal végezve, hogy a kereskedelmi politika iránti bizalmatlansága folytán a költségvetést nem fogadja el.

Batthyány Tivadar gróf érdekes beszédjében főleg a tengerészet, majd a vasutak és végül a kereskedelmi kamarák kérdéseivel foglalkozott, nem egy helyen keltve fel az el-lankadt Hazának érdeklődését. Sima Ferenc az örlési kedvezményt és a kikészítési eljárás-

A „DEBRECZENI” TÁRCZÁJA.

Uti képek.

A „Debreczen” számára írta: Harsányi Sándor.

A kölni dóm.

Reggel mentem a domba, este jöttem ki belőle. Valahányszor Németországban járok s Kölnben megállapodom, valami csodálatos, el-lenállhatlan ósztón ereje ragad meg, s visz magával a vallásos lélekre s öntudatra oly magasztos hatást tevő domb-ra, hogy ott átélvezem mindazt a fenséges gyönyört, mit egy ily égnek meredő, impozans construció aszemléleté képs az ember vallásos érzületére gyakorol.

Az alkotó szellem, emez örök időkre fennállásra hivatott, nagyszerű alkotmánya előtt meghajlik a közönséges ember, a köznapi elme, s térdre roskadva zenének ajkai öntudatlanul zsolozsmát a hívők csapatával. A nagyratörő, nagyot alkotni képes emberi szellem istent kereső dicső alkotása nem hagyhat hidegen senkit sem. Egy sugar torony, melynek csúcsa a felhők beláthatatlan birodalmában, 172 m. magasságban tűnik el, egy horribilis kiterjedésű templom, melynek boltívei szemmel alig tekinthető magasságban vesznek el, századok történelmeről beszéltő tanúbizonyságot tevő festmények, képek és szobrok, művészi faragványok, domborművek, órákra kiterjedőleg bőanyagot szolgáltatnak egy műérzékkel vizsgálódó egységnek.

Minden képzelmet fölmúlító fenséges benyomás az, mely a szemlélő elébe tűnik a templom hatalmas kapujából. Az óthajos templom főhajójának végén egy dugszadagon föl-szerelt, talan százezeret erő ottar, melyhez egbe nyúló oszlopsorozat közt jutni el. Viszafordulva, a szintén igen magasan elhelyezett, műbecsestel bíró, — faragványokkal ellátott

chorus, gazdagon fölülkísítve góth ékítményekkel.

A góth stíl symbolizálja mindazt, a mi ég felé tör, ami istenhez vágyik. Ezért alkalmas kiválóan templomok construalásánál. A görög stíl a tökéletesség, a bevégezettség, a teljes befejezettség, ez pedig az isten fele való emelkedés tudatát költi fel az emberben. A görög művészet csak emberi akar prokucálni, tárgyait, eszményképeit az emberi élet köréből meríti, a góth stíl alkotásaiiban azonban kitör a művészi-élet az, a mi benne isteni, ki tör belőle a teremő, az alkotó erő, mely föl-felé, a végtelenébe tör, s istent keres. S a katholicizmus a középszázadokban nagyon helyesen tudta fölismerni e stíl alkalmazásának hatását az emberi lélekre. A kölni, vagy a mainzi dóm farsírol századok kulturörönetét olvashatja le egy hisztórikus. Azt hiszem, hogy a kölni domban elhelyezett egy-egy szobor-csoportozat magában foglalja egy-egy művéz egész élete ambícióinak összességét. A szent Engelbert hamvait tartalmazó, dű-an aranyozott, czizelirozott szekrényke elkészítése a templomór előadása szerint 12 művészt foglalkoztatott, kik a középkori ruhás barátok világáról való lemondásukat és szorgalmával dolgoztak 10 éven keresztül e műalkotás létrehozásán. Ma már persze gyárak és gépek pótolják az ilyen önfeláldozó hívek helyét, s arany kandelaberekkel talmi aranyból készült oltári gyertyatartók!

Azt mégis örökbecsű tanujelöl maradnak ezek azon törekvéseknek, hogy mint igyekszett a vallásos érület isten dicsősége felajánlani tehetségének gyümölcsét.

Az anyagin felülemelkedik itt az emberi lélek a szellemre. Innen van, hogy kevés ember tudja az ut elhelyezett műalkotások belső becsét és értékét az intensív benyomás első pillanatában mérlegelni. Valami önkentelen megilletődés ragadja magával az ember gondolatát a végtelenébe, hol már nem annyira az anyagi tökélyvel, nem annyira a forma fenségével foglalkozunk, mint inkább az azt kifejező eszmével.

latát a végtelenébe, hol már nem annyira az anyagi tökélyvel, nem annyira a forma fenségével foglalkozunk, mint inkább az azt kifejező eszmével.

Az idea, mely a művészt lelkesítette a mű létrehozásánál, ez az, mely hennünk is fölszítja a nagyatórekvés szikráját. Egészen más-ként állt a dolog, mint a szülő művészeteknél, p. u. a költszetnél. Shakespeare örökszép alkotásában más momentum az, mely a karzat telessét megnyeri, s más az, mely gyönyörködteti a művelző közönséget. Sőt az is megörtenhetik, hogy klasszikus írók örökbecsű művei érintetlenül s hidegen hagynak valakt. Itt az nem úgy van.

Nem hiszem, hogy volna ember, ki megilletődés nélkül tavozhatna a kölni domból, nem hiszem, hogy volna ember, ki a fenséges-ség magismerése nélkül jöne ki a mainzi dóm ajtaján. A művész alkotó energiája megkapó erővel ragadja magával az emberi lelket föl a magasba, föl a felhőkbe, a végtelenbe, a szellem birodalmába.

Nem a külsőt, az anyagot, a szobrot, vagy festményt látjuk többé magunk előtt, hanem a szellemek régiójába emelkedve, az eszmet, az ideát, mely a művészt fölleskítette. S hogy a vallásos érület, a buzgóság s nagygyök tekintetben a fanatikus áhitat emelére nevez mily ügyesen megválasztott eszköze ez a róm. katholicizmusnak, ellenben il-lusztrálja az a körülmény, hogy Kölnben, a fölvilágodott Németország ezen egyik hatalmas metropolisában, renklivűt élénk kereskedelmi gozopotjában, minden legnagyobb erő-feszítési daczára nem tudta megvetni lábait a protestantizmus, úgy hogy tényleg ma, egy Kölnbe került protestáns ember nem imadhatja istent a megüzített ker. valás szellemében s a felekezeti túrelmélességnek r. kath. részről szolgáltatott eclatans bizonyosságtétele az, hogy a fölújított, s a kath. pap-ság által

fölújított, különben is fanatikus, mondhatni bigott nép, fölújította 1889-ben az akkor épült lutheránus templomot s paplakot, miután már előzőleg számos fenyegető levelet intéztek a lutheránus egyház egyik lelkeséhez. E tények, ha egyebet nem, annyit mindenesetre mutatnak, hogy misyikus sötétség uralkodott azokban a dombokban, vagy talán még inkább azok papjainak lelkében, s hogy nem artana, ha oda is elhatolna a fölvilágosodás s a felekezeti túrel-messég — általok eddig ö-meretlen — napjónak fény-urara!

Kár, örök kár és mondhatom veszteség a művelődés-történelmre nézve, hogy e mű-be nem fejezethetett. Mennyivel impozansabb, mennyivel világra szólóbb alkotása volna e mű genialis tervezőjének és alkotójának, Widmannak, ha az ő kora és váratlan elhunytá, meg a közbe jött politikai események meg nem akadályozták őt a templom teljes bevégezésében. Így áll csakonk és befejezetlenül évtizedek és évszázadok óta ezen aranyában s belső berendezéseiben így is megkapó hatást tevő, óriási csarnoka az urnak!

Egy darab Hollandia (Rotterdam)

Ha valaki a Németországon való gyors és olcsó utazás előnyeit föl tudja használni, — ugyanazzal a költséggel, mint a személyvonaton, meg eheti a Ma nztól Rotterdamig terjedő s rondés körülmények közt 30—32 órára terjedő utat 10 óra alatt.

Mindenek daczára is azonban a rajnai mentí gyorsvonatok jóval csekélyebb forgalmal bírnak, mint a személyvonatok, — m nek könnyen érthető magyarázatát a tja a körü-mény, hogy a Rajna vidékén még a benszü-lött németember sem szeret gyorsvonaton utazni.

Rotterdam, Hollandiának hatalmas kikötő városa. A Rajna torkolatánál fekszik, mintegy

...rünk!
 ...hatása alatt
 ...tásnál
 ...felhalmozódott,
 ...áruinkat.
 ...szerezni arról,
 ...t és nem párt
 ...STVÉREK
 ...za 3. a.
 ...zett
 ...st
 ...gy üzletben
 ...és gyermekharisnyák,
 ...csipke kötények,
 ...selyem Eschar-
 ...kendők,
 ...minden nagyságban.
 ...és kézműárak.
 ...szolók
 ...és szelelő nélkül.
 ...urök);
 ...sajtók
 ...akarmány stb.
 ...ettel készülnek.
 ...TÁRSA
 ...se 76. sz.

sal üzött visszaételeket szellőztette, mire Lukács Béla kereskedelmi miniszter szólalt fel, hogy megtegye észrevételeit az eddig felhozottakra és valóban beszéde nem is volt egyéb, mint az előtte szólók beszédeinek parafrázisa.

A kereskedelmi költségvetés általános tárgyalás ezzel még nem ért véget — hanem a mai ülésen folytatni fogják.

Művészi alkotások — a nemzeti ünnepre.

Minden nemzet addig él, míg a multat, mely a jelent megteremté, megéri és megbecsüli és ennek, a multnak csak teheti és a hogy csak módjában áll, kifejezést is ad.

Ekövetkezett az idő, mikor a magyar nemzet ezer éves múltjára kell hogy vissza tekintsen és ama ünnepről ennek méltó kifejezést is adjon.

Nincsen magyar ember, de nem lehet e hazában színtelen hazát nyert más igazi honpolgár sem, ki át ne érezze az ezer éves mult megünneplésének nagyhorderejét; mint olyan ünnepről, mely bizonyítéka a magyar nemzet életrelvéltségének és erős biztosítéka a jövő ezer évre.

Egy nemzet, mely nem évszázadokon, hanem egy-egy ézedéven át ül és kalapács véső, védte a szomszédokat, megtorolta az őt haborgatókat, miközben mindig csak az ő vére folyt bőven, az ilyen nemzet teljes joggal ünneplheti meg dicső múltját, sőt szent kötelessége megemlékezni az eseményekben gazdag, tanulságos múltjáról, a régiekről, azokról, kik bármelyik terep dicsőséget szereztek a magyar névnek, erősítették a nemzet önbizalmát, kik fényes példájukkal nagyra, szépre tanították a magyart.

Jól eső öröm tölti el azért szívünket, mikor látjuk, hogy az ország szívében a fővárosban, ezenkívül azonban az ország minden részében lazus tevékenységgel dolgoznak azon, hogy az ezredéves ünnep méltó legyen a dicső múlthoz, hogy a világ lássa meg, mi volt régen — s mi van most minden terep nálunk.

Nagy feladat, óriási munka kell hozzá, de a hazafias öröm, lelkesedés erőt ad az intézőknek s munkára serkent mindenkit, a ki bármiben is segíteni tud nekik.

Azon nagyszabású tervek egyiké, melylyel a mutat akarjuk bemutatni, most újabban egygyel szaporodott, a Szépművészeti múzeum tervezett felállításával, mely tervben is szép, kivételben pedig nagyszerű lesz s a magyar történelem számos dicső, emlékeztető jeleneteiből a legjellemzőbbeket fogja megörökíteni, ugyancsak a régi s új magyar művészetet bemutatni.

A mit más nemzetek az idők hosszú során át nagy fáradsággal összegyűjtöttek, azt kormányunk állami költségén rövid idő alatt akarja létrehozni az által, hogy a millenniumra az ezredéves eszméjét és történetét kifejező műemléket szándékozik felállítani, de főleg az által, hogy egy nagy szépművészeti múzeumot fog létesíteni, melynek feladata lesz az emberi elme legkiválóbb művészeti alkotásait összegyűjteni s a képző művészetet fejleszteni.

A műemlékre 800,000 forint, a múzeumra 3,200,000 forint lesz felvéve az 1895—1900 évi költségvetésbe.

Ez szép, nagyszerű és a magyar nemzet kulturmissziójához méltó gondolat, mely által Magyarország rövid idő alatt ki lesz kirantva abból az угьszólva provinciális helyzetből, a

melyben a művészi dolgokban a többi államokkal szemben van.

A műemlék, a hogy azt a kormány megbízásából Zala György szobrász és Schliekdanz Albert műépítész tervezi, három részből áll s az András-utnak a városliget felőli részén lesz felállítva.

Közepén egy közös alapzaton a hét vezér lovas alakja áll, e fölött diadalmi oszlop emelkedik s ennek tetején az egből szállott Gábor arkangyal szárnyas alakja, Szent-István koronájával.

E fölkatrészt kellő távolságban körülfogná két, egy-egy negyedkört alkotó architektónikus mű. E negyedkör-építmények két végére hatalmas pillereket terveztek. Ezek közt négy-négy, iv-kkel összekötött oszlop 5—5 nyílt oszlopoközben egy-egy fejedelem, összesen 14 király szobra foglalna helyet. A négy pillér alatt, mint leginkább kiemelkedő ponton: Szent István, Nagy Lajos, Holós Mátyás, Ferencz József, Szent László, Kálmán, IV. Béla, III. Endre, Róbert Károly, II. Lajos, I. Ferdinánd, II. Mátyás, III. Károly és Maria Terézia szobrai.

Az architektónikus mű köből és legnevesebb marványból épül 379,040 frt költséggel; a szobrokat, domborműveket és a fő oszlop fejt pedig ércből öntik. Költsége 523,600 frt az egész mű tehát 902,640 frtba kerül. Az alkotás nagyságáról fogalmat adnak a következő számok: a külső pillerek távolsága egymástól 80 m., a beső pillereké 20 m. A külső pillerek magassága 15 m., a középső főemléké pedig, Gábor arkangyal alakjával együtt, 35 méter.

A millenniumi alkotások legfontosabbja lesz azonban a szépművészeti múzeum.

A tervezett múzeum magában foglalná az antik festészetnek és plasztikának emlékeit, bemutatná a modern művészet egész fejlődését, a Magyarországon alkotott, vagy a külföldön Magyarország szamará készült műemlékeket, a jelenkori magyar és külföldi művészetet. Mindez hat osztályban.

Magvat képeznek e szépművészeti múzeumnak a nemzeti múzeum szobrai és gipszöntései, az országos képtár magyar történeti képei s a nemzeti múzeumnak 19-ik századból való külföldi és magyar képei.

A szoborostálynál a meg nem szerethető szobrokról egészen hü gipszöntéseket szerzenek be, a festmények osztályát pedig a falfestések megszerzésével fogják kiváló értékessé Európában páratlanra tenni.

Ily módon össze lehet állítani a szobrászat alkotásait az egyiptomiakól kezdve le a 19-ik századig. A képtárunk pedig ily módon elsőrendű lenne Európában.

A művészeti múzeum 10,000 négyzetméter területre épülne, a városliget mostani »Wurstel-prater« helyén s költségét 1,200,000 forintra preliminarikálják.

Valóban nagyszerű gondolat! Méltó nemzetünkhez, mely dicsőséget fog hozni kulturánknak.

Ez a körülmény is egyik örömdetes tanúsága, hogy a magyar nemzet az ezredéves örömmünnephöz teljesen méltóan kívánja minden terep emlékeztető sőt tenni fennállásának eme fordulópontját. A mi a nemzet büszkeségét képezi, a mi a nemzet haladását feltüntetni képes, így mindaz elő lesz állítva, hogy lássa a művelt külföld, hogy teljes odaadással, a nemzeti erő összevetésével törekszünk mindazt pótolni, mely nemzeti nagyságunk, haladásunk fokrőljeit méltán tekinthet.

Sz. S.

1 1/2 órányira az éjszaki tengertől, klímája vaiaimivel hűvösebb, mint Magyarországé, de melegbb, mint Münchené, vagy Strassburge. A déli vidékekről jövő tengeri áramlatok u. i. jóval enyhébbé teszik az éjszakai tenger partjain fekvő városok klímáját, mint akár Zürichet, akár Bécsét, vagy közep-, és dél-németország városait.

Mainzban okt. 3-án számbavehető volt, mig ugyanakkor Rotterdamban verőfenes nap sütött, s enyhe szélő fújdoált. Átsalában közép-németországi utam folyamán többször kellett használnom felőtömet, mint rotterdami tartózkodásom 10 napja alatt.

Rotterdam egy reugeteg forgaommal bíró kikötő város. Alföldi emberek, mint p. u. nekem, — ki meg csak lovat áttam kikötni, — fogalma se lehet arról, hogy mi az: egy tengeri kikötő. Nappal még csak hagyján, mert akkor a kikötői forgalommal karöltve járó szennyet és piszkot is látni kénytelen az ember, s a melleit nem is lát egyebet, mint köd-be burkolt, irtózatossá mennységtűen egymásmelé sorakozott nagyobb-nagyobb hajóhadat: hanem este látni a kikötőt, ez felséges látvány, annyival is inkább, mert a kivilágított tának azt a pazar nemet, — mint a mi Rotterdam egy-egy kikötőjében van, — talán sehol sem szemlélhetni.

Este a kikötők tündérfényben látszanak n. zni. A parton horgonyzó hajók lámpáinak csillogása ragyogva verődik vissza a tengersima tükrében. Szemképrázató fény az, hihetetlen csillogás az, mely a másfél kilométer hosszú Willems-hafenben horgonyzó ezer-ezer hajó árchozáról tündöklök élénk. Eltárad a szem, míg végig tekint a hajók égbenyúló árbozáin kigyuladt színes lámpák s tranparen lámpionok ezrein!

Az úgynevezett mieuwhafenek, az atlanti

océán víztömegét csatornák útján a városba leveztető új kikötők, melyek — mondhatnám — darabokra szelődik a várost; a körös-körül betekintetlen messzeségben természetekkel megteremtett hajószörnnyetek, a sugar árbozu gözösök, melyeknek vitoráit feszíti és duzzasztja a szél, a partokon ürgölgődő matrözök és teng-rész leg-nyek, halaszok hálóikkal, s körül a hullám-ó néptömeg, — ah, e panoráma Velence szép-éget kölcsozódna a városnak, ha egy kicsit tisztább volna!

Mert az az egy kétségtelen előttem, hogy Rotterdam az utcaüzvegatás ismeretlen fogalom! Ugy gondoloknak ugyanis a bőc városi atyák, hogyha eső esik és nagy sár van, akkor ugys az ördögnek van kedve setálni! Maradjon odahaza minden ember, — s varja meg, mig nincs sár. A szemetet, azt úgy is fölkapja egy-egy bolondjában fölker-kedett forgoszt, mire hozzáfogna a sepréshöz az utca-seprő! miert hát még arra is költöni? Ezen ábderita okoskodás eredményeként tekinhetjük aztán azt, hogy Rotterdamban sem reggel, sem este, sem verőfényes nappal, sem esős delután nem lehet kellemes sétákat tenni. Egy becsületes járda fogalmához és hivatásához kötött legszerényebb kívánságaink is kilegítetlenül maradnak Rotterdamban. Itt töleletem egyre megy, ha az ember használja a két-látuak, vagy a négylátuak számára készített jardt. — Midőn megkoczkasztattam egy rotterdami ur ember előtt azon kijelentést, hogy nálunk Debreczenben egyszer-mászor föl is seprük a járdákat, sőt van arra is eset, (igaz, hogy nagyon ritkán!) hogy a városi tanács föl is locsoltatja azt; nem hitt többé nekem annyit sem, mint szokás hinni egy m. me-luknak!

Egyébként a civilizáció Rotterdamban roppant előrehaladott állapotjában vagon. —

DEBRECZEN.*)

Petőfi ezzel az egy sor versével fejezte ki barmulatát Pestföldről: Hiába Pest, csak Pest tagadhatlan. En meg ezt szépen appli álom Debreczenre: Hiába Debreczen, csak Debreczen tagadhatatlan.

Vannak neki feltűnő, tehát tüneeményes tulajdonságai. — Azokat, melyekről elhíresedett, nem is említem. — A legszembeütőbb földi halandó emberre nézve (ezt a kifejezést egy jámbor papról acquirátam,) hogy valamennyi tornyán k a hegye görbe. — A hogy jön az, utas a vasuton, legelőször is az ispotályi torony megbajlását veszi észre. — Ezt még csak eltűri, gondolván magában, hogy a szegény nyomoruságos betegekhez ugys illő dolog még a tornyukban is kifejezett alázatosság. — A kis templom tornyának ferdeségén azonban már gondolkodóba esik, mikor pedig meglátja, hogy a híres nagy templom mindakét tornya görbe, kétszer is megtörlí a szemét, nem káptazik-e.

Mert a tornyoknak eme csudálatos egy-értelműsége (nb. még a »pápista« torony is csára hajlik) igazán tüneeményes valami a legnyilvánabb, — a legvakmerőbb oppositót képezi a debreczeniek szíve és hite ellen. — Mert a debreczeni ember büszke arra, hogy az ő szíve és hite (orthodox) olyan egyenes, — mint maga a Sion hegye. — És mégis azok a hamis toronyok úgy hajlonganak jobbra-balra!

Egy másik tüneeményes tulajdonsága Debreczennek: a nagy számok iránti előszeretet. — Ez a tulajdonsága nemcsak iskoláknak kivételes számú népességében, nemcsak roppant menéseiben és gulyáiban, hanem még a házak numerizálásában is nyilatkozik. — Itt, mint a hogy Bakস্য István urambátyám mondotta a tanári gyűléskor, minden házon milli-omos numerus van.

Hol vannak az egyes számok, az egész város felett lebegő mély titok. — Ezer meg ezer számmal kell a lakóknak küzdeniök, ugylgoy a gyengébb emlékezőtehetségűek egész életükön át meg nem tudják tanulni és tartani házuk számát.

Annál jobban megtartják hitöket és hazafiságukat. — Igaz, hogy itt van nyakukon a sima és elegáns Wolafka, aki megváltoztatta a harcsmódot és oroszlanvadász helyett focsapot oroszianszelidítönek. Veszedelmes mesterség, de ő azt hiszi, hogy neki, aki két nagy szelidített szelidökkel jár-kél az utcán, a vastagnyaku kalvinista várost is sikerül megszelidíteni, vagy a mi még kedvesebb dolog volna, megszűhászítani. — Ime máris közelegnek a tevélyő juhocsák! Kalvinista kis leányok előbb pusztá kivancsiságból, aztán meg Isten tudja mitől vonzatva el-eljárnak a mosolygó püspök predikációira. — És az oroszlan alszik, az oroszlan még csak föl se mordiul! *)

De bezzeg morog, zug, sajlik, amikor a hazafiság varázsigeivel fordulnak feléje és a Kossuth nev fénys nimbuszával jön hozzá annak viselője, a nagy Kossuth fia. — Igazán irhatom Arany szép hasonlatával, hogy mintha lába kelt volna valamennyi rögnek, olyan emberáradat fogadt és üdvözölte Kossuth Ferenczet.

A város föutczáján ki az állomásig ezer

*) A sárospataki »Örülő«-böl.

*) Czikkirő téved. Wolafka püspök misszionáriusi tervei Debreczenben kudarcot vallottak. Szerk.

nyi-ezer ember hömpölygött: magas házainak ablakaiban, erkélyein zsúfolásig tömött sokaság állott kalap emelve és kendő lobogtatva — Kiment elébe a város híre: öös fogatja, melyen csak fejedelmi vendégek szoktak bevonulni.

De elmaradt a városi hatóság. — Erről beszélgetett két czivis, kiknek keblét az öös fogat láttára büszke önérzet dagasztotta.

Otthon maradt a nemes magisztrátus komám! mondá az egyik.

— Otthon ám, de itt az öt lu!

— Ebből látszik, mennyire becsülik a debreczeniek az öt lut.

Három napig uszott a város abban a mámorban, melyet előidézni Magyarországon egyedül csak a Kossuth név képes. Uszott a szó szoros értelmében — Volt minden. — Banderium, zászlódísz, kivilágítás, faklyaszene, lakodalom, szerená, bankett, és diközö quantum salis.

Kossuth Ferencz magátólogatta az öreg kollegiumot is. Megnézte a helyet, ahol a 49-iki országgyűlést tartották, ahol édes-anya ült, szónokolt. Mikor a második emelet folyosóján megjelent magas, előkelő alakja, egyszerre kitört a kollegium udvarán másfél ezer diák éljen riadalmá s tartott percekeken át. Azok az údecsengő egéjki ható soprán hangok! Kossuth gyönyörködve és megilletődve nezte és hallgatta.

Ezt csillájai utána másutt! De Debreczen annyira eredeti, hogy öt nem lehet utánozni sem erőnyeiben, sem tévedéseiben. Inops potentem, dum vult imitare, perit. Hatalmas öserő lakozik benne, amely néha korlátlanul tör ugyan ki, de mindig eredeti. Ma azonban már a fektelen-éget kitorölte virtusai közül a nyugoti civilizáció, s így Debreczennek is sok társadalmi bevett szokás járna alá kell hajtani kemény nyakát. Toronyai a hajást már megkezdették és ez — magas péda. — Remélhető, hogy nem sokára házai is visszagörbülnek szerényebb numerusokra. Attól sem félek, hogy tehetőss és derek polgársága nem tud a korral haladni. Hatalmas tényezőök s tekintélyben számos kulturintézetek — meg az a reménybeli egyetem, melynek már pusztá ideája is lelkesit.

Csak az a gondolat tölt el szomorúsággal: — hátha nem a kor, nem a műveltség, hanem az oroszianszelidítő zsemei és szavai, puhitják meg az öök erköcseit. Apaga Sitanas!

ÍÓTA.

BELFÖLD.

A magánbiztosítási vállalatok megrendszabályozása. Szilágyi Desző igazságügyminiszter az érdeklét koröket szet-közdítö a magánbiztosítási vállalatokról szó törvényjavaslat előadói tervezését, melyet az ő megbízásából Beck Hugó dr. kir. kuriai bíró készített. A törvényjavaslat, mely hat fejezetre oszlik és összesen 43 §-a van, a következő részekre oszlik: A belföldi vállalatokról, (melyek 300,000 forynyi, tényleg befizetett biztosítási alapot tartoznak kimutatni minden biztosítási fogra nézve), a külföldi vállalatokról, (melyek a biztosítási alapot, a díjtartásokat és a nyereség-tartalékokat belföldön tartoznak elhelyezni), az állami biztosítási hivatalról mint felügyelő hatóságról; átmeneti, büntető s vegyes határozatok.

Két törvényjavaslat. A keresk miniszter a temesvár-nagyszentmiklósi vasut kiépítéséről és az erdőszáda-nagysomkúti helyi

e színházak falai közt egy estét végig élveztek! Epen Lear királyt adták Szegény Shakespeare! mely tönkretették. Ha fölkelne sirjából s megjelenne a néző közönség soraiban, bizonyára ő futyóné ki legelőször saját darabját! Azt hiszem, soha még csak nem is álmodta, hogy az ő darabja ilyen előadásban isszintre fogkerülni, mert akkor bizonyára meg sem írta volna!

Rotterdam társadalmi életének másik árny-foltja, — a mit már betegségek is neve-hatunk, — a nagy foku pauperismus, mely az alsobb népreget utcazi életéből eltakarhatlanul szemébe ölik minden idegének, s mely oly megdöbbenő kontraszt, oly lehargoló ellentét képezi egy nagy város fényének. Szinte megfoghatatlan, hogy e rendkívül nagy és gazdag város, mely a menházak s apódlak oly számos es nagyszabású intézményeinek sokaságával rendelkezik, hogyan nem tud módót találni arra, hogy a kirívó nyomor, a lazarosni élet — legalább az utcákról — eltűnjék! A föld-kerekek egyetlen pontján sem látni talán: n. i. szegény, annyi nyomorultat, annyi testi és lelki invalidust, mint épen itt. A pauperismus hatalmasan készíti itt a melegágyat a modern kor társadalmi bajainak, a szocializmusnak és az anarchizmusnak!

Vot alkalmam bepillantani a városi és a prof. egyházak által föntartott humanitárius intézetek beléetébe. Az államilag segélyezett városi szegények házáink évi föntartása milliókra menő alap jövedelmét foglalja le, s hihetetlen összegeket emész föl, de adminisztrációjának néhezkes volta, illetöleg a bizottságok a fövétel körül gyakorolt szerfeletti óvatossága azt eredményezi, hogy innen rendszerint csak akkor viszik a segélyt, mikor már koporsóra van szükség.

Határában jóval eredményesebb misziót

érdekl vasut engedél ott be a Háznak.

KÖT

Az új czár
26. II. Miklós czár u. Alix hesszeni herczó fénytel ment végbe nagy sokaság hemz elhaladt, katonák ké vagy holnap reggel festizuma.

A belga sz
lista képviselök a B ságában az udvart megint hallatlan bo elő. A legdurvább rállyt és a dinasztia rálisok élenk tilt ismétellen tüntető király!

Határ

Találkozó szer egyeztet Otthonában Színház előad Decs. 2. A tor tormaermében. D. e Decs. 2. Az örlése, a tüzöltő lakta

Ujdd

* Kossuth letette az állampolgári eskü is befolyóly budapesti löp megsezerete a m melyeket az észjöz ma az észjözra l) reméljük, elhalgat hangoztatták, h m jögon mer a m kozni. Kossuth tele által újabb törvényes eszközök függetlenségért kü

Elszámó

Kossuth Fere folyt összegekről berty, Kiss Albe csay Miklósné, R özv. Szikmikiósa Bélané 3 frt 50 Jozsicy Miklósné nyitky Endréné, láné 3—3 frtot; Ferenczné, Dicsöf özv. Geréby Fülö Komlóssy Imréné Emiline, Molnár özv. Polgár Gyul gyi Pálné, Szabó Szikszay Józsefné Guláné, Takacs Varga Károlyné, özv. Simon Györ rocné, Békessy Csiky Lajosné, G Józsefné, Domok Gézány, Fancsov Harsányi Sándor Józsefné, Kaffka Rozsa, Kálmán K. fanette, Kocs

tölt be, s ennél a protestások ká. Az intézet lelkes ajánléve mertetni ez inté hónap folyamán személyné adó ellátás — 3 ad és árva lakik a génynek szerzet felül van azokna segélyben részes tézmyé nagyon érzik rajta a fel szerzet nemes t ségen kell, hogy nincsenek feleke nincsen sem pró zsidó, sem pogá leg ugy van, ide bejutni.

Egyébiránt berendezésének ról fogalmat nyu zettét orvosa va az intézetben be áll! A szerzetet részben német igénybe, mintegy Sohasem ható jelenet, n hatalmas szerete nek kapujában a A nyomor ezrei közzül, m edelet várta a h a hegyes köveze meket az anyai szorító koldus-szánalomért az fari-ousi karava lette. Jöttek ur

Ömpölygött: magas házainak... emelve és kendő lobogtatva... a város híre: ötos fogatja, belmi vendégek szoktak be-

a városi hatóság. — Erről... zivis, kiknek keblét az öös... öke önértet dagasztotta.

Uzított a város abban a má... előidézni Magyarországon... Kossuth név képes. Uzított... önében — Volt minden. —

Ferencz maglátogatta az... is. Megnézte a helyet, ahol... ülést tartották, ahol éde... t. Mikor a második emelet... ment magas, előkelő alakja,

utána másutt! De Debr... deti, hogy őt nem lehet ut... tében, sem tévedéseiben. Ino... tult imitare, perit. Hatalmas... me, amely néh korlátlanu... mindig eredeti. Ma azonban... tét kitorolte virtusai közül

gondolat tölt el szomorúsá... em a kor, nem a műveltes... anszelditő zemei és szava... z öök erkölcsit. Apaga Si...

IÓTA.

BELFÖLD.

biztosítási vállalatok... pályozása. Szilágyi Dező... ter az érdekeltek köröknek szet... mbiztosítási vállalatokról szóó... lhadóit tervezte et, melyet az ö... eck Hugó dr. kir. kuriai bíró... énnyajavaslát, mely hat fejezetre... en 43 §-a van, a következők... A belföldi vállalatokról (me... tnyai, tenyeg befizetett biztosít... zának kimutatni minden bizto... zve), a külföldi vállalatokról... tási alapot, a díjtartálékot és... tteket belföldön tartoznak ei... ni biztosítási hivatalról mint... ról; átmeneti, büntető s vegyes

nyjavaslát. A keresk. mi... ar-nagyszentmiklósi vasut ki... erdősáda-nagyszomkúti helyi

közt egy estét végig élvezzek!... t adtak. Szegény Shakespeare!... k. Ha fölkelne sirjától s m g... község soraiban, bizonyára... zeléször saját darabját! Azt... g csak nem is almodta, hogy... er előadásban iszínre fogke... er bizonyára meg sem irta

ársadalmi életének másik árny... már betegségnek is neve/he... foku pauperismus, mely az... g utcazi életéből eltakarhat... tlik minden idegennek, s mely... kontrasztot, oly lehargoló ei... egy nagy város fényének. Szinte... y e rendkívül nagy és gazdag... enbázak s apóldák oly számos... t, intézményeinek sokaságával... gyan nem tud módót találni... óvó nyomor, a lazzaroni élet... utczákról — elűnjék! A föld... pontján sem látni talán: nri... nyomorultak, annyi testi és... tant épen itt. A pauperismus... it itt a melegágyat a modern... kájának, a szocializmusnak és

am bepillantunk a városi és... által fontartott humanitárius... tésébe. Az államilag segélyezett... háznak évi fontartása mi... jövedelmét foglalja le, s hi... et emészt föl, de adminisztrá... es volta, illetőleg a bizottság... tül gyakorolt szerfeletti óva... ményezi, hogy innen rdszerint... a segélyt, mikor már kopor... voval eredményesebb mis ziot

érdekű vasut engedélyezéséről javaslatot nyuj... ott be a Háznak.

KÜLFÖLD.

Az új csász esküvője. Pétervár, nov. 26. II. Miklós csár ma d. e. oltárhoz vezette Alix herceznit. Az esküvő óriási fényvel ment végbe. Az utcákon mindenfelé nagy sokaság hemzsegett. A merre a menet elhaladt, katonák képeztek sorfalat. Ma este, vagy holnap reggel megjelenik a csász manifesztuma.

A belga szocialisták. A szocia... lista képviselői a kamara költségvetési bizottságában az udvartartási költségek tárgyalásánál megint hallatlan botrányos jeleneteket idéztek elő. A legdurvább módon sértették meg a királyt és a dinasztát. A klerikális és a liberális ellenek tiltakoztak e gyalázás ellen és ismételtlen tüntetőleg kiáltottak: — Éljen a király!

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőnczy egyesület Otthonában.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Decz 2. A torna egylet közgyűlése a főiskola tornatermében. D. e. 10 ó.

Decz 2. Az önkéntes tűzoltó testület közgyűlése, a tűzoltó lakatnyán, d. u. 2 ó.

Ujdonságok.

* Kossuth Ferencz tegnap déle... letette az állampolgári esküt (melyben a hű... sági eskü is befoglalatik) Kammermayer Károly budapesti főpolgármester kezébe s ezzel megszerezte a magyar állampolgári jogokat, melyeket az észjog értelmében (de mit adnak ma az észjogra!) el se vesztethet. Most már reméljük, elhallgatnak azok, kik folyton azt hangoztatták, hogy Kossuth Ferencz bele avatkozni. Kossuth Ferencz az eskü letétele által újabb bizonyítást adott annak, hogy törvényes eszközökkel foglón szerzetett hazája függetlenségéért küzdni.

* Elszámlolás a debreczeni nők közt Kossuth Ferencz fogadása alkalmából befolyt összegekről: özv. Nagyréti Darvas Albertné, Kiss Albertné 10—10 frot, ifj. Barcsay Miklósné, Rigó Ferenczné, Kis: Áronné, özv. Szentmiklósi Elekne 5—5 frot, Hódy Béláné 3 frot 50 krt, Bekény Péterné, özv. br. Josinczy Miklósné, özv. Kacsoviczné, Kaszanyitzky Endrene, Kornizs Ferenczné, Sámí Béláné 3—3 frot; Dr. Bakonyi Samuné, Czégely Ferenczné, Dicsőfi Józsefné, id. Gall Józsefné, özv. Gerebly Fülöpné, Komlóssy Arthurné, özv. Komlóssy Imréné, özv. Laky Lajosné, Mayer Emilne, Molnár Ambrusné, Nádas Rezsőné, özv. Polgár Gyuláné, Pongrácz Gézáné, Somogyi Pálné, Szabó Mihályné, Szikszay Gyuláné, Szikszay Józsefné, Szikszay Lajosné, Szinay Gyuláné, Takács Ferenczné, K. Tóth Kálmánné, Varga Karolyné, Veréb Lajosné 2—2 frot; özv. Simon Györgyné 1 frot 50 krt; Bay Ferenczné, Békessy Lászlóné, Bernáth Lajosné, Csiky Lajosné, Csorba Lajosné, özv. Dicsőfi Józsefné, Domokos Kálmánné, özv. Fabriczius Gézáné, Fancovics Ika, Füleki Pálné, özv. Harsányi Sándorné, özv. Jablonczayné, Jeney Józsefné, Kallika Róza, Kain Albertné, Kaloessa Róza, Kálmán Lajosné, Kerékgyártó Istvánné, K. fanette, Kocsár Gáborné, Komlóssy Mi-

tölt be, s ennél fogva áldásosabban is működik a protestánsok menháza a Boompjes utca sarkán. Az intézet ifju lelkésze, a budapesti skót lelkész ajánlóvevélére volt szives engem megismertetni ez intézet működésével. Az utóbbi 5 hónap folyamán e humanitárius intézet 5849 személynek adott teljesen ingyen szállást és ellátást — 3 napig, több mint 400 ügyefogyott és árva lakik állandóan fa ai között, 650 szegénynek szerzett munkát és helyet, 3300-an felül van azoknak száma, kiket rendszer havi segélyben részesít. A baj csak az, hogy ez intézmény nagyon is particularis. Nagyon megérzik rajta a felekezeti szag. Pedig a felebaráti szeretet nemes műveinek gyakorlása önzetlen-ségen kell, hogy alapuljon. Isten országában mindenek felekezeti megkülönböztetések, ott nincsen sem protestáns, sem katolikus, sem zsidó, sem pogány. Szinte bámulatos, de tényleg úgy van, ide csak prot. keresztfevéllel lehet bejutni.

Egyébiránt az intézmény külső és belső berendezésének nagyszerűségéről és forgalmáról fogalmat nyújthat az, hogy 34 rendszeres fizetett orvosa van a különböző városrészekben, az intézetben benn lakó személyzet 140 tagból áll! A szeretetűz jóékonyságát legnagyobb részben németországi lutheránusok veszik igénybe, mintegy 63%-ban.

Sohasem feledem el azon melyen megható jelenetet, melynek szemtanuja voltam e hatalmas szeretetűz nagy kiterjedésű kertjének kapujában állva. A nyomorúságokkal sújtott koldussereg ezrei közül, mely a napoként kiosztani szokott eledelt várta a bejratnál, egy sovány, terdeivel a hegyes kövezetre lankadt, és egyetlen gyermekét az anyai szeretet melegvél magához szorító koldussasszony esdeklét irtalmozott és szánszólmért az elmenekülő. A nagy városnak fari-éusi karaványa érzéketlenül aladt el mellette. Jöttek urak, kik előtt 12 lépésre mar

hálány, Kovács B. Gyuláné, Kovács Gyuláné, özv. Kovács Lajosné, Dr. Kovács Sándorné, László Józsefné, Dr. Leganyi Gyuláné, N. N., N. N., Orbán Jolán, özv. Dr. Peter Fálné, özv. Szabó Sándorné, Dr. Tüdös Palmánné, Vecsey Imréné, Zivuska Ferenczné 1—1 frot; Erdőssy Matild, Ferenczy Margit, Kiss Julia, Kovács Imréné 50—50 krt adtak. Befolyt tehát összesen 146 frot. K i a d á s o k. Csokor és koszoru 90 frot. Csokor szalag 8 frot 80 kr Kossuth szalag 12 frot 50 kr. Meghívó nyomtatás, széküldés hordárés posta utján 4 frot 86 kr. 200 db kis és 1 nagy kék-sárga jelvény 8 frot 81 kr. Kocsi bérek 3 frot 50 kr. Összesen 128 frot 47 kr. Ezt levonva a bevételből, marad 17 frot 53 kr, mely összeg a debreczeni Kossuth-szobor-alap javára fordították. (T.)

* Színház. A közbejött akadályok miatt elhalasztott „Bányamester” helyét a „Dolovai nábob leányá-”-val töltötték be tegnap. Az előadásról csupán annyit jegyzünk meg, hogy az ö s s z e v á g ó b b, kifogálatalanabb volt mind az ö k n á l, — a melyekben a „Dolovai nábob leányá-”-t a debreczeni színpadon láttuk. Pethés (Tarlján), Cserni Berta (Vilma), s általában mindenik: a szereplő legjobb nyújtotta. Szentirmay né (amit legutóbb Bogóy Honka játszott (ez este Bajnócz y Valéria személyesítette. Bajnóczitól sohasem tagadtuk meg az elő-merést a neki való alakításokban, — hiszen láthattuk „Figaró”-ban, mily kitűnő nyújtott, Szentirmayné jellemzését azonban, — nem találta el egészen. Beösmérhetjük, — jó, sőt nagyon jó volt azon jelenetben, amikor Tarját megleckézetteti, az első fölvonásban azonban eléjtette egész szerepét, nem volt valódi „ma d a m e a n s g e n e” — már t. i. Szentirmay kapitány „madame sans génce”-je. Naiv kis leány volt, de nem asszony. Ambiciójá öszionította e szerep interpretálására, — ezen törekvést méltatjuk, — de ártanak azzal neki, ha érdemén felül szólnák róla. — A többi szereplők a régi jók voltak.

* Esküvő. Ma délután esküdött örök hűséget Sany Gyula vasuti tisztviselő Munkácsy Margit kisasszonynak, a rom. kath. templomban. Boldogság kísérje az új pár frigyét!

* Kinevezés. A debreczeni főügyész Bertha Janos szoboszlói járási-bírósi hivatal-szolgát a debreczeni főügyészhez hivatal-szolgává nevezte ki.

* Halálozás. Ifj. Budaházy Miklós, az iparegyesületi terek és hitelintézet pénztárnokának, Budaházy Miklósnak fia, ma hajnalban, életének 20-ik évében, hosszas szenvedés után, elhunyt. A drék, kedves, jó fiu elhunyt nemcsak a szülőket, testvéreket és rokonokat, hanem mindazokat gyászba borította, kik ismerték kedves egyszerűségét s nemes szívét. Legyen csodás siri álma! Beke lengjen porai felett!

* Megszokott vizsgálati foglyok. Amándoki szolgabírósg táviratilag értesítette a debreczeni rendőrfőkapitányt, hogy Kuhnék Adolf, Pongrácz Janos és Barta József veszedelmes betörő tolvajok, a kik az ottani bíróság börtönében mint vizsgálati foglyok voltak elzárva, ma éjjel a börtön ablak felfeszítése után megszöktek. A körülmények arra mutatnak, hogy a szökevény rabok Debreczennek vették útjukat. A főkapitány intézkedett mihamarabb elfogatásuk iránt.

* Monolog. (Buka gyakorlat közben.) Hogy az Isten nyíla üssön a dolgába! Mások

hajlongnak és bókolnak. Arisztokratikus dőllyfeit fordultak el a jelenettől, mely talan ugys nyavalyás étvágyukat vette volna el az ebéd-től. Jöttek selyembe öltözött hölgyek, kiket a világ: s j ö t t é k o n y s á g n e n t ö i n e k. n y o m o r u l t a k g y á m o l á n a k. n e v e z. Figyelemre sem méltattak az esdeklő nő, az edes anyát! S nekem a tavoláló egyszerű theologusnak szivem facsarodott el e látványra! Hogyan lehet így különböző ember és ember között, szabad-é e különbségnek fönnállni? És itt tánt föl előttem az ó testamentumi Jób dicős példája, mely szerint, a kit szorot az ur, megdorgálja azt. Megpróbáltatásoknak teszi ki, hogy a hit türeben megderzödjének, s onnan tisztán, mint a szinárany kerüljenek ki. Ne félj szegény szenvedő felebarátom, te maradóknécsket gyűjtesz magadnak az örök életre!!

Időjárás. A tegnapi időjárati helyzet lényegében ma is megmaradt: a legnyomás maximuma helyét és nagyságát megtartotta és az alacsony nyomás a Földközi tenger fölött terül el. Az Adria fölött csekély depressziónak a nyomai tisztán fölismerhetők.

Eső volt déli Európában, nevezetesen Olaszországban és az Adria környékén: utóbbi helyen azidő viharos. Európa többi részein az időjárás általában száraz. — Aránylag alacsony a temperatura a francia partvidéken.

Hazánkban az egész Dunántul és az Alföld nagy részén tegnapéütt is esett az eső (hóval vegyest) mennyisége Csáktornya és Orsova körül jelentékeny (25—30 mm.) Ellenben a Felvidéken és Erdélyben nem volt csapadék. Fiume és Cirkenica erős borát, az Alföld pedig élnék délkeleti szeleket jelentenek. A hőmérséklet változatlan.

Élnék eszakkelti szelekkel, többnyire száraz — délen csapadéka hajló hűvös idő varható. Éjjei fagyok.

eszik meg a borjut s nekem kell a bórét czipelni!

* Borra szomjazott. Kánya Károly napszámos megkívánta tegnap az idei szállótermés levét, s másként nem juthatván ahoz, feltörte egy helybeli ügyvednek köntös-kertiben levő pinczejét és ott, — miután az élvezettel betelt, kieresztgette a borokat a pincze földjére. A boros pincze-ből Kánya a rendőrség pinczejébe került.

* Talált emlékérem. Találtott egy emlékérem, melynek egyik lapján Kossuth Lajos arcképe látható, másik oldalán pedig »Szabadság, Egyenlőség, Testvériség — 1848» körirat olvasható. Az ermet bizonyára valamelyik 1848—49-iki honvéd vesztette el. Tulajdonosa átvetheti lapunk szerkesztőségében.

* Találtott. Tegnap délelőtt a Kossuth-utczán Szász rendőr biztos egy látszóval talalt. A tulajdonos átvetheti a III-iki kerületi rendőrfőkapitányágnál.

Városi közgyűlés.

Meghívás az 1894. évi november hó 29-dik napján csütörtökön délelőtt 9 órakor a városbáza nagy tanács-termében tartandó városi bizottsági rendes közgyűlésre.

- Tárgyak: 1. Polgármesteri jelentés 1894. évi szeptember és október hónapokról. 2. Ugyanaz az 1893-dik évről. 3. Beügyminiszteri értesítő leirt arról, hogy Ö Felsőge a király, Debreczen város közönségének, Vilmos főherczeg gyászos elhunytá alkalmából bemutatott részvénytulajkozatáért legmagasabb köszönetet fejezte ki. 4. Kereskedelemügyi miniszteri leirt, mely szerint a m. kir. allymvasutak debreczeni állomásán szükségessé vált közigazgatási bejárás során felvett jegyzőkönyvben foglalt megállapodások jóváhagyattak. 5. Tanácsi előterjesztés: Pozsonyvármegyének az első magyar király emlékére állítandó szobornü tárgyában a Minisztertanács urhoz intézett felirata pártolatlása iránti megkeresésére. 6. Ugyanaz: Zemplénvármegyének az 1884-ik évi XI. t. cz. 8-ik §. a nyugdíjazásra vonatkozó további szakaszának megváltoztatása iránti átiratára. 7. Ugyanaz: Torontálvármegyének az országgyűlés képviselőházához a főrendiház reformálása iránt intézett feliratát hasonszoremű felirattal támogatni kérés megkeresésére. 8. Ugyanaz: a kapusvári siketnének intézete igazgatóságának 100 forint alapító tag-sági díj megszavazása iránti megkeresésére. 9. Ugyanaz: az Erdélyrészi Kárpát egyesületnek segélyadomány iránti kérelmére. 10. Ugyanaz: a Fröbel gyermekkert képviselőségének 300 forint segély iránti kérelmére. 11. Ugyanaz: Márk Endre s több bizottsági tag beadványára, melyben szepiteszeti és kisajátítási pénztár alapítását az egyházter rendezését s ezzel kapcsolatosan a Stenczingerház kisajátítását indítványozzák, s a jog és pénzügyi bizottság által a jelzett alapok létesítése érdekében szövegezett szabályrendeletit javaslatra. 12. Ugyanaz: a tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyűlése nevében Kiss Áron püspök ur által beadott folyamodványára, melyben a már rég-bben tervezett két jogi tanzék felállítására a főiskola fejlesztése iránti megkeresésére a város által felajánlott alapítványból 1895. évtől kezdve 100,000 forint folyóva tétele kérték. 13. Bíráló választmány jelentése a legtöbb adót fizető 1895. évi névjegyzékével. 14. Öt közigazgatási bizottsági tag választása, igazoló választmány megalkitása és különböző szabizottságok kiegészítése. 15. Tanácsi előterjesztés: a fogadó, vendéglő, kávéház és kávéemérsi iparokról szóló szabályrendelet módosítására nevez. 16. Ugyanaz: Nehai Telegdi K. László által szinnygi ez ra tett alapítvány elfogadása iránt. 17. Ugyanaz: A kir. ideó Tábla végleges elhelyezésére szógló épület létesítése és ezzel összefüggő költségek megallapítása iránt. 18. Ugyanaz: arra nézve, hogy a megüresedett bizottsági tag-sági helyek betöltése iránt intézkedés tessenék. 19. Ugyanaz: a színházi tűzbiztonsági szabályrendelet 35-ik szakaszának módosítása iránt. 20. Ugyanaz: a Hortobágyi pusztá öntözése tárgyában alakult bizottság jegyzőkönyvére, mely szerint a földmivelésügyi miniszter ur a szükséges műszaki terveknek a VI-dik kerületi kultur mérnökség általi kidolgozására felkeretnék s az előleges költségekre 1000 frot adatkék. 21. Ugyanaz: a hortobágyi hid-vám zedési jog meghosszabbítására vonatkozólag. 22. Ugyanaz: Kövesdi Janos bizottsági tag adományából beszerzett 457 frot áru ruhamezőnek 50 városi árva között lett kiosztásáról jelentésre. 23. Ugyanaz: Nagy Ferencz t. l. k. eldarabolás engedélyezése iránti kére mére. 24. Ugyanaz: özv. Patterman Ferenczné hasonlatgyu kérelmére. 25. Ugyanaz: Pinczés Imrénének s nejének folyamodványára, melyben arra kérnek engedélyt hogy tájajdonjogukat az általuk meg-

vett 1/4 nyilas kishegyes pusztai földre polgári oklevél nélkül bekebeleztezhessenek.

26. Ugyanaz: Rankl Jozsef községi kötelekbe felvelelének kiütásba helyezése vonatkozólag.

27. Ugyanaz: nyugdíjazás, özvegyi segély-, végkielégítés és nyugdíjkepesítés iránti kérvényekre.

28. Ugyanaz: Csapó István bejelentési hivatali főnök 3 havi szabadságidő engedélyezése iránti kérelmére.

29. Három orvostudori oklevél kihirdetése.

Debreczen, 1894. november.

Simonffy Imre

királyi tanácsos, polgármester.

Irodalom és művészet.

Előfizetési felhívás a »Salon« című szépirodalmi és társadalmi hetilapra. »Salon« címzen december hó 1-jével egy szépirodalmi és társadalmi hetilap szerkesztését kezdjük meg, mintegy folytatásaképz az e czimen eddig megjelent társadalmi hetilapnak, de kibővítve egész ives alakban. Czélunk Debreczen város közönségének olyan szórakoztató és mulattató olvasmányt nyújtani, mely a hét egy napján, száműve a politikai kérdéseket és híreket, az egész családnak egyaránt gyönyörködtetésére szolgáljon.

E czélból, főleg szépirodalmi szempontból indulva ki: adni fogunk regényeket, novellákat, tarczákat és verseket, melyek közlésénél a szigorú kritika enyhített alkalmazásával arra fektetjük a fő súlyt, hogy helyi törekvő tehetséges írónak működésre tért nyissunk. A lap társadalmi része a színház, irodalom és művészet mezejéről hoz kivált a helyi érdeket érintő tudósításokat s a »divat« és »Sport« rovatok is folyton fenntartva lesznek hivott munkatársak tollából. De nem asarunk e helyen már annyi kimerítő részlezeast adni követendő munkásságunkról.

A közönségre bizzuk, előlegezi-e a bizalmat részünkre, vagy nem? Mi nem igérünk sokat, mert a ki sokat ígér, keveset ad, de mindenesetre törekedni fogunk a közönség bennünk helyezett bizalmát kiérdemelni. Debreczen, 1894. November hó 23-án. R. v. i. Nándor, felelős szerkesztő és kiadó lapulajdonos. M a n d e l Vilmos, társzerkesztő. Előfizetési árak: Egész évre 3 frot. Fél évre 1 frot 50 kr. Negyedévre 75 kr. Az előfizetési pénzek a »Salon« szerkesztőségéhez Debreczen, Nagyvarad-utca 2225. szám alá küldendők.

Nyiltér*)

Nyilatkozat.

A debreczeni Kir. táblai értesítő című helyi lapnak f. november 18-iki 47. számában Dr. Kardos Samu ügyvéd aláírásával »harc a védelem szabadságért« cíművel egy czikk jelent meg, a mely Harsányi Gusztáv vizsgáló bíró urat oly színben tünteti fel, mint a kivél a védelem szabadsága érdekében harcot kell folytatni.

Alóírottak Harsányi Gusztáv vizsgáló bíró urat erélyes, de igazság-zerető és tapintatos tisztviselőnek ismerjük, es nem kételkedünk azon, hogy a czikkben elmondott esetben nem személyességéből nem engedte meg Dr. Kardosnek védekezésére Lévy Matyással való értekezését, hanem azért, mert azt abban az időben, a mikor Kardos ur erősen szorgalmazta, a vizsgálat érdekében nem látta jónak.

Tekintettel tehát arra, hogy a leirt esetben a nyilvánosság terére lépésnek sem forgott fenn semmi szükség, a vizsgáló bíró urnak nyilvánosan ismert addigi működésének teljes méltányolásából, és iránta való tiszteletünkből kifolyólag szükségesnek láttuk kijelenteni.

Kel: Debreczenben 1894. November hó. 22.

- Szilágyi Imre, Dr. Orbán József, Dr. Mariska György, Szilágyi Bálint, Dr. Megyeri Pál, Simonffy István, Buday Gyula, Sajó György, Dr. Irinyi István, Dr. Holländer Dező, Ábrahám László, Márk Endre, Kovács Gábor, D. s Combes Henrik, Márton Imre, Dr. Marton Kálmán, Turday Gábor, Dr. Nagy Kálmán, Kovács József, Szabó Antal, Dr. Puky Gyula, Vadon Sándor, Dr. Körössy Kálmán, Dr. Tüdös János, Sorger József, Dr. Reichard Manó, Dr. Magos György.

Közzgazdaság.

A sorsákereskedelmi csarnok jelentése. november 24.

- a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint —400 kigrun felüli súlyban) 40—40½.— 2. Öreg közép (páronkint 300—400 kigrun súlyban) 40—40½.— 3. Fialat nehéz (páronkint 320 kigrun felüli súlyban) 41½.—42.— 4. Fialat közép (páronkint 251—320 kigrun súlyban) 42½.—43.— 5. Fialat könnyű (páronkint 250 kigrun terjedő súlyban) 46.—47.— II. Magyar szedett: . Nehéz (páronkint 280

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Előzetes árak: helyben, vagy postán küldve...
Egy óra...
Egy nap...
Egy hét...
Egy hónap...

Előzetes helyben: Földi K. Lajos könyvtáros...
és a kiadóhivatalban...
alatt.

A függetlenségi és 48...
program

A függetlenségi...
tartott ülésen tett...
mely egy közgazdasági...
sára küldött volt...
l o n y i Geza előadó...
latához képest, a függ...
közgazdasági program...
muláza:

A függetlenség...
is következetesen...
megfelelőleg valja...
helyzetünk javulás...
got fenyegető vál...
önálló magyar jeg...
terület nélkül nem...
nem is képzelhető...
földmivelő magyar...
riáva', a közgazda...
tétés és folyton...
természeténél fogy...
ségben, nem állhat...
zösség menthetetl...
iparos állam által...
vezet.

Kereskedelmi...
nek irányzata ugy...
román és szerb s...
lenül az volt, h...
szemben az agrár...
a szabad kereske...
ternékel szembe...
rendszer felé hal...
bizonyítékot nyu...
felsorolt és a k...
kimaradhatlan...
Eppen azért köv...
káros szerződése...
dassanak.

A közös vár...
az áruforgalmi s...
lan adataira lév...
terület felállítás...
adatnak tekintj...
nának felállítás...
nak behozatát...
A független...

A „DEBRECENI...
JAR

Megdől Alib...
Ormán magy...
Ormán hird...
Hogy Damjan...

Damjanics o...
Az nap onna...
Hancs mellet...
Hancs felett...

Eget verő f...
Lobogott az...
Jött a reggel...
Hős Damjan...

Másnap, hog...
Tomasovác...
Hidat verni...
Kiss Ernőhöz...

De a folyó j...
Nem lesznek...
Honvéd, hus...
Nem aludtak...

Egy hőmező...
Utat a had...
S éhtől, fagy...
Kidől biz ot...

Körül ülvöl...
Fent vijjog...
Hóban, fegy...
Ekkép érnek...

Berzavánál...
Előőrsnek h...
Mig Damjani...
A faluba kös...

FELHÍVÁS.

Az Ermeteiki takarékpénztár részéről felhívunk minden részvevőre, kik a részvevőnyelvi muszáj feltevést meg teljesben be nem fejezték, miszerint e czimben hátranyilvánuló tartozásukat esedékes 6% kamattal együtt negy hat alatti, vagyis folyó 1894. évi Deczembert hó 10-ik napjáig részvevőnyelvi pénztárába annál több beletessék, mivel elterjedt a késedelem részvevőket eddig szerzett jogukat az alap-szabályok 5-ik §-a értelmében elvesztik, a hátranyilvánuló részvevői helyett új részvevők hozzájutnak ki, azok a napló árfolyam szerinti értékűk: és a jogukat vesztett részvevőket által előbb teljesített beletessék a tartozásuk javára esnek.
Kelt Széchenyiben 1894. november 10.
Az Ermeteiki takarékpénztár igazgatósága
490.

Egy jégvevő...
mely 100 szekér jég befogadására alkalmas
Kiadó.
Értekezhetni: Szent-Anna-utca 2334. sz. alatt.

Szt. Jakab gyomorcsöppek
Egy sok év óta kipróbált hatást soha nem tagadó gyógyszer gyomorbetegségek ellen, kiváltképpen az emésztési gyöngeség, étvágytalanság, fejfájás, köhögés, gyomoreresz szabálytalan székelés stb. ellen, egy üveg ára 60 kr. és 120 kr. Tudósító nyelven.
Kiváló gyógyszernek bizonyult Dr. **Liber-féle ideg-és ösztön-olaj** vedgye kereszt és horogny, mely sok év óta megbetegedések sikeres kezelésére Prospektus kéremek Orvosi és hivatalos hitelesített előírás szerint készítve. M. Fanta gyógyszerárában Prága.
sőt a legrosszabb esetekben **Songede eszenciával** gyógyítható. A gyógyszer a beteg tudásával vagy a nélkül, történhet, a szer szintelen és szagtalan. Az eredmény kivétel nélkül biztos, jótállás mellett: egy üveg ára 1 Ft 80 kr.
Főraktár **Megváltó gyógyszerár**, Pozsonyban. Továbbá kapható minden gyógyszerárban valamint Dr. Rothschnek V. gyógyszerárában Debreczenben. (381)

VASUTI MENETREND.

1894. október hó 1-16l.
Debreczenből indul.

Budapest-Nagy-Várud felé	reggel 8 ó. 40 p.
" " " " " " " "	déli 12 ó. 36 p.
" " " " " " " "	este 10 ó. 31 p.
Csak Nagyvárud felé	délután 2 ó. 32 p.
" " " " " " " "	minden kedden déli 12 ó.
Csak P. Ladányig vegyes vonat Szatmár felé	este 8 ó. 15 p.
" " " " " " " "	délután 3 ó. 48 p.
" " " " " " " "	este 8 ó. — p.
" " " " " " " "	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig Miskolcz felé	reggel 5 ó. 15 p.
" " " " " " " "	délután 8 ó. 25 p.
" " " " " " " "	este 8 ó. 00 p.
Szerencs-S. A. U.—Kassa felé	d. u. 3 ó. 56 p.
B. Szt.-Mihály felé máv-ról	reggel 5 ó. 48 p.
" " " " " " " "	vásártérről 6 ó. 04 p.
" " " " " " " "	máv-ról délután 3 ó. 37 p.
" " " " " " " "	vásártérről 3 ó. 50 p.
F.-Abony és Polgár felé máv-ról	reggel 5 ó. 00 p.
" " " " " " " "	vásártérről 5 ó. 13 p.
F.-Abony és Polgár felé máv-ról	délután 4 ó. 10 p.
" " " " " " " "	vásártérről 4 ó. 22 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől	délután 3 ó. 28 p.
" " " " " " " "	gyorsvonat este 7 ó. 09 p.
Bpest-N. Vára felől	éjjel 2 ó. 40 p.
Csak Nagy-várud felől	reggel 7 ó. 41 p.
Csak P. Ladánytól	reggel 4 ó. 55 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel 7 ó. 5 p.
" " " " " " " "	délután 12 ó. 16 p.
" " " " " " " "	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról Miskolcz felől	este 7 ó. 45 p.
" " " " " " " "	reggel 8 ó. 07 p.
" " " " " " " "	déli 12 ó. 21 p.
" " " " " " " "	este 7 ó. 40 p.
Bud-Szent-Mihály felől vásártérről	reggel 8 ó. 09 p.
" " " " " " " "	máv-ra 8 ó. 17 p.
" " " " " " " "	vásártérről este 7 ó. 41 p.
" " " " " " " "	máv-ra este 7 ó. 50 p.
F.-Abony s Polgár felől vásártérről	délután 5 ó. 21 p.
" " " " " " " "	máv-ra 5 ó. 30 p.
F.-Abony és Polgár felől vásártérről	reggel 7 ó. 50 p.
" " " " " " " "	máv-ra 8 ó. — p.

Budapestről—Debreczenbe indul:

Személy-vonat reggel	8 óra 25 pkor.
Gyors-vonat délután	2 óra 10 pkor.
Személy-vonat este	7 órakor.
Gyorsvonat este 9 óra 15 perczkor, mely Püspökkladányban utólré a Budapestről este 7 órakor induló személyvonatot.	

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Főszekesítő: **Szinay Gyula.**
Felelő szerkesztő és lapkiadó: **Kóssa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Nemesen trillázó KANÁRI MADARAK,
ritka mély futamokkal; többször I. rendű díjjal kitüntetve; szavatosság mellett, hidegben is, utánvételt 8. 10. 12. 15 márkájával küldi **Kühnel Ernő Copitzban** (Elba m.) 496.
Arjgyezek ingyen.

Dr. LINK-féle ZSIRLUGLISZT.
Arleszállítás.
A folytonosan növekedő fogyasztás és ennek következtében szükségessé vált nagyobb mérvű gyártás, ezen kiűnő, mindenütt legjobbnak ismert **MOSÓSZER** gyára képes a kicsinybeni árt á 1/2 és 1/4 köbös csomagoknál mától kezdve 20, illetve 10 kral megállapítani.
Használati utasítás minden csomagban. Kapható Budapest és a vidék legtöbb e szakmába vágó üzleteiben. — Nagyban eladás.
Landaur Ignác és fiánai, Budapesten.
Debreczenben: Geréby Fülöp, Varga Lajos, 489. Kondor M. J. és fia uraknál.

A vásárló határozott kijelentéssel **ORIGINAL-SELTERT** kérjen.

ORIGINAL-SELTERS

egészségi és asztali víz.
Vegyelemezve **Dr. Ernst Ludwig bécsi tanár** és udvari tanácsos által.

Orvosilag be van bizonyítva, hogy e vízkülönlegesség torokgyulladásoknál, gyomor- és tüdő-bajoknál (köhögés, rekedtség, nyálkásodás stb.); éppen olyan jó hatása van a vese, hólyag-bajoknál, húgykőnél, vagy más ilyen fájdalmaknál.
Mint gyógyhatású frissítő ital is különösen ajánlható, abszolút tisztaságú, világon színe van, vastartalom nélküli.

Figyelmeztetik a közönség, hogy határozottan kifejezve **ORIGINAL-SELTERT** kérjen s ügyeljen arra, hogy a czimképen (vignettán) a czinlapon látható üszög az Original-Selters megjegyzést viselje viselje. Készletben van a legtöbb gyógyszer-tárban és ásványvíz-raktárban.

(418) a.)

Főraktár Debreczenben:
Geréby Fülöpnél.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÖTÉR 1828. SZ. A CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat: takarékpénztári, kereskedelmi ügyvédi és községi nyomtatványokat. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.	KÉSZIT: Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat. ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT, TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.	
Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a „DEBRECZEN”, és a szintén elterjedt „ DEBRECZENI HIRADÓ ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.	
Izléses kiállítás! Jutányos árak	Izléses kiállítás! Jutányos árak!
Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.	FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással jutányos árakon. Eírósági végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.
SZÁMLAKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET, bor- és rum-vignetteket, talragaszokat, MINDENMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.	Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.